

KOMUNIKAT PRASOWY nr 110/24

Luksemburg, 11 lipca 2024 r.

Wyrok Trybunału w sprawach połączonych C-554/21 | HANN-INVEST, C-622/21 | MINERAL-SEKULINE i C-727/21 | UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB

Państwo prawne: skład orzekający rozpoznający sprawę powinien samodzielnie zdecydować o jej wyniku

Należy wykluczyć jakąkolwiek nieuzasadnioną ingerencję osób spoza składu orzekającego

Działający w ramach sądu wewnętrzny mechanizm proceduralny, który ma na celu uniknięcie rozbieżności w orzecznictwie lub zarządzenie im i zapewnienie w ten sposób pewności prawa, nierozzerwalnie związanej z zasadą państwa prawnego, sam musi spełniać wymogi związane z niezawisłością sądownictwa. W szczególności skład orzekający rozpoznający sprawę powinien samodzielnie wydać orzeczenie kończące postępowanie w sprawie. Należy wykluczyć jakąkolwiek nieuprawnioną ingerencję osób spoza składu orzekającego.

W chorwackich sądach drugiej instancji każde orzeczenie składu orzekającego, zanim zostanie uznane za formalnie wydane i będzie mogło zostać doręczone stronom, należy przekazać sędziemu danego sądu dokonującemu wpisu do rejestru.

Sędzia dokonujący wpisu do rejestru jest wyznaczany przez prezesa danego sądu. W praktyce jest on uprawniony do wstrzymania ogłoszenia wyroku i wydawania zaleceń składowi orzekającemu. Jego interwencja oraz nazwisko tego sędziego nie są znane stronom.

W przypadku gdy skład orzekający nie zastosuje się do jego zaleceń, sędzia dokonujący wpisu do rejestru może wystąpić o zwołanie posiedzenia wydziału. Wydział może przyjąć „stanowisko prawne”, które jest wiążące dla wszystkich składów orzekających w ramach tego wydziału. Dany skład orzekający, który odbył już naradę sędziowską, powinien w razie potrzeby zmienić wydane wcześniej orzeczenie sądowe.

Zdaniem chorwackiego apelacyjnego sądu gospodarczego ten mechanizm proceduralny był do tej pory uzasadniany koniecznością zapewnienia spójności orzecznictwa. Powziąwszy wątpliwości co do zgodności tego mechanizmu z prawem Unii, a w szczególności z zasadą państwa prawnego¹, zwrócił się on do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem dotyczącym tej kwestii.

W odpowiedzi Trybunał orzekł, że prawo Unii stoi na przeszkodzie temu, by prawo krajowe przewidywało działający w ramach sądu mechanizm wewnętrzny, zgodnie z którym:

- orzeczenie sądowe wydane przez skład orzekający rozpoznający daną sprawę może zostać wysłane do stron w celu zakończenia sprawy tylko wtedy, **gdy** jego treść zostanie zatwierdzona przez sędziego dokonującego wpisu do rejestru, który nie zasiada w tym składzie orzekającym;
- posiedzenie wydziału tego sądu jest uprawnione do tego, by zmusić skład orzekający rozpoznający daną sprawę, przez przyjęcie „stanowiska prawnego”, do zmiany treści wydanego wcześniej przez ten skład orzeczenia sądowego, mimo że w tym posiedzeniu wydziału uczestniczą również sędziowie inni niż

sędziowie zasiadający w składzie orzekającym oraz, w stosownym wypadku, osoby niezwiązane z danym sądem, przed którymi strony nie mają możliwości przedstawienia swoich argumentów.

Gwarancja dostępu do niezawisłego sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy oznacza, że **skład orzekający rozpoznający daną sprawę samodzielnie wydaje orzeczenie kończące postępowanie w sprawie. Obsadzanie składów orzekających powinno podlegać przejrzystym i znanym jednostkom zasadom, aby wykluczyć jakąkolwiek nieuprawnioną ingerencję osób spoza składu orzekającego, przed którymi strony nie mogły przedstawić swoich argumentów.**

Dopuszczalny jest jednak mechanizm proceduralny, który w celu uniknięcia rozbieżności w orzecznictwie lub zarządzenia im i zapewnienia w ten sposób pewności prawa, nierozzerwalnie związanej z zasadą państwa prawnego, pozwala sędziemu sądu, który nie zasiada we właściwym składzie orzekającym, przekazać sprawę powiększonemu składowi tego sądu, pod warunkiem że: 1) sprawa nie była jeszcze przedmiotem narady sędziowskiej przeprowadzonej przez pierwotnie wyznaczony skład orzekający, 2) okoliczności, w których takie przekazanie może zostać dokonane, zostały jasno określone w mającym zastosowanie ustawodawstwie i 3) wspomniane przekazanie nie pozbawia zainteresowanych osób możliwości uczestniczenia w postępowaniu przed tym powiększonym składem orzekającym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Na którą składają się m.in. prawo do skutecznej ochrony sądowej, prawo podstawowe do rzetelnego procesu sądowego, niezawisłość sędziowska, zasada kontradyktoryjności i dostęp do sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy.